

отримали доступ до електроенергії, 142 млн. осіб отримали доступ до транспортного сполучення ат 4 осіб. отримали доступ до чистої води через кредити MIGA[5]

Узгодження інтересів усіх учасників багатосторонньої системи глобальної соціальної консолідації неможливе без перегляду функціонального призначення інститутів Бреттон-Вудської системи, розширення формату участі країн, що розвиваються, прозорості діяльності основних інститутів; перегляду практики фінансової підтримки країн, що розвиваються, через механізми допомоги міжнародних організацій; залучення представників громадянського суспільства до діяльності міжнародних організацій та урядів країн. Глобальне партнерство для економічного розвитку на основі соціальної модернізації та прогресу має стати платформою спільного вирішення проблем не лише у площині перемовин, але й реальних дій, а відтак базисом формування матриці соціальної поведінки країн у глобальному економічному просторі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Charter of the United Nations [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.un.org/en/sections/un-charter/chapter-i/index.html>.*

2. *Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 (A/70/L.1). Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development [Electronic Resource]. – Mode of access: <https://daccess-ods.un.org/TMP/2789427.04200745.html>.*

3. *70 Years of FAO (1945-2015) [Electronic Resource]. – Mode of access: www.fao.org/3/a-i5142e.pdf.*

4. *Migration and Remittances Factbook 2016. [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1199807908806/4549025-1450455807487/Factbookpart1.pdf>.*

5. *The World Bank Annual Report 2015 [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.worldbank.org/en/about/annual-report>.*

БОГДАНА ГОЛОД

Науковий керівник:

К.е.н., доц. Зварич І. Я.

РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ В АСПЕКТАХ СТВОРЕННЯ ЗВТ З УКРАЇНОЮ

На сьогодні аграрний сектор є одним із бюджетоформуючих та найбільш перспективних у зовнішній торгівлі, тому його розвиток потребує чітко визначених векторів на перспективу. Політика стимулювання розвитку сільських територій у країнах Європейського Союзу забезпечує високі результати в сільськогосподарському виробництві, економічних та соціальних процесах у сільській місцевості, активізації сільського підприємництва.

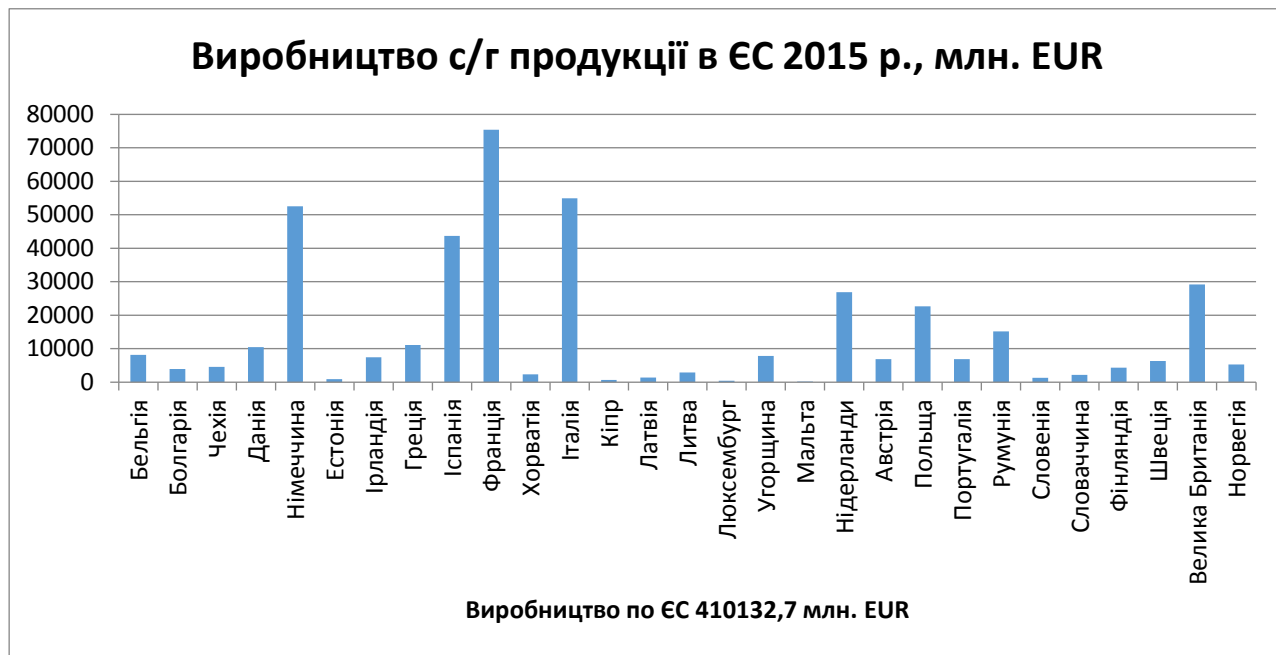
Особливості спільної аграрної політики в ЄС досліджували такі іноземні науковці як Р. Акрілл, М. Йованович, Н. Мусис, М. Трейсі, М. Артис, М. Кардвел, Д. Колман, Р. Сардоне, С. Тангерман та Р. Хенке та інші. Серед вітчизняних вчених слід назвати В. Бойка, Р. Глібова, С. Дем'яненко, А. Дібрової, О. Ковалья, М. Кожемякіної, В. Лаврука, Ю. Лузана, Б. Пасхавера, К. Прокопенка, А. Скрипника, О. Супрун, О. Шубравської та ін.

Для регулювання рівномірного розвитку сільських територій Євросоюзу було створено Спільну аграрну політику (САП) ЄС, яка включає в себе комплекс норм і правил, що регулюють сферу виробництва та торгівлю сільськогосподарською продукцією.

Згідно САП держави-члени ЄС зобов'язанні дотримуватись таких напрямів діяльності, як зайнятість, дослідження й інновації, зміна клімату і енергетика, освіта, боротьба з бідністю. Відповідно до цього було встановлено цілі аграрної політики на 2014–2020 рр.:

- 1) життєздатне виробництво продовольства;
- 2) стале використання природних ресурсів і пом'якшення наслідків зміни клімату;
- 3) збалансований сільський розвиток [1].

Станом на 2015 р. в Європейському союзі було вироблено сільськогосподарської продукції на 410132,7 млн. євро. 3-поміж усіх країн-членів ЄС найбільше с/г продукції виробили такі країни, як Франція – 75418,79 млн. євро, Італія – 54920,2 млн. євро, Німеччина – 52551,97 млн. євро та Іспанія – 43664,66 млн. євро. Найменшим є даний показник на Кіпрі, в Естонії, Люксембурзі, Мальті, Латвії, Словенії, Литві та ін. (див. рис. 1). Це передусім пов'язано із нестачею земельних ресурсів, оскільки площа вище названих країн є досить малою, що є основною перешкодою для розвитку АПК.

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Рис.1. Виробництво с/г продукції в ЄС 2015 р.

Головний позитив для України при створенні ЗВТ з ЄС для аграрного сектору полягає в частковому усуненні несиметричності умов торгівлі, яка посилилася після вступу України до СОТ. Несиметричність зменшується завдяки: безмитному доступу для українських сільськогосподарських товарів у рамках тарифних квот; відмови ЄС від використання експортних субсидій на сільськогосподарські товари при експорті в Україну; закріплення за українською стороною права на використання захисних заходів і додаткових умов торгівлі.

На ринку продукції рослинництва однозначною перевагою для розширення експорту є введення квот на експорт в ЄС зернових за нульовою ставкою ввізного мита. У результаті створення поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі з ЄС відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС Україна зможе безмитно постачати в країни ЄС 1,6 млн т зернових культур, водночас передбачене поступове збільшення обсягів квот протягом п'яти років до 2 млн т. Наразі Україна експортує зернові в ЄС на загальних умовах, тому виділення персональної квоти для України можна розглядати як позитивний факт [3].

У 2015 році Україна експортувала продукцію АПК до таких країн, як Китай – 16%, Індія – 15%, Єгипет – 14%, Іспанія – 11%, Туреччина – 10%, Італія та Нідерланди – 8%, Саудівська Аравія – 6%, Польща та Іран – 6% (див. рис. 2).

Джерело: побудовано автором на основі [4]

Рис.2. Географічна структура експорту с/г України в 2015 р.

З вище наведених даних можна побачити, що частка експорту до країн ЄС є досить малою, що може бути пов'язано із неспроможністю більшості вітчизняних виробників задовольнити технічні та санітарні умови для експорту своєї продукції на ринки Європейського Союзу.

Отже, період адаптації національного сільського господарства України до вимог САП ЄС буде досить тривалим і, очевидно, буде супроводжуватися певними втратами, а подекуди і занепадом сільських територій. Саме тому є

необхідно розробити обґрунтовану програму адаптації вітчизняного аграрного сектору до вимог ЄС, яка буде спрямована на підтримку розвитку АПК.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Основні пріоритети Спільної аграрної політики (САП) країн ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.amdi.org.ua/home/amdi-news/300-the-main-priorities-of-the-common-agricultural-policy-cap-of-the-eu.html>.*

2. *Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/eurostat>.*

3. *Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.*

4. *Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : України <http://www.ukrstat.gov.ua>.*

ІГОР ГОНАК

ФОРМИ ПРОЯВУ ЕКОНОМІЧНОГО СУПЕРНИЦТВА КРАЇН У ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Розвиток глобальної економіки в 21 столітті створює нові загрози та виклики для розвитку національних економік. Обмеженість ресурсів та пріоритет національних інтересів поглиблює існуючі суперечності в системі міжнародних економічних відносин. Разом з тим, позиціонування країн в глобальному економічному просторі виключно за рахунок конкурентних переваг не завжди забезпечує реалізацію національних економічних інтересів. Саме тому країни застосовують інші форми захисту національних економічних інтересів під впливом низки чинників (як внутрішніх, так і зовнішніх), що формують їхні стратегічні пріоритети. Однією із таких форм є економічне суперництво.

Економічне суперництво в умовах глобалізації – це сукупність політичних, економічних, фінансових, адміністративних, юридичних та інших засобів та методів, спрямованих на досягнення забезпечення національних економічних інтересів, які застосовуються проти фінансово-економічної системи іноземного суб'єкта чи міжнародної організації.

Основними завданнями економічного суперництва країн може бути: завоювання нових ринків; ослаблення чи знищення іноземної економіки; зміна структури економіки країни-суперника; знищення окремих галузей економіки країни-суперника; економічної оборони в умовах недружніх економічних дій країн-суперників.

Формами економічного суперництва є наступні:

1. *девальвація валют країн – економічних суперників у боротьбі за експортні ринки;*